

PROGRAM
PROFILAKTYCZNY

**ZESPOŁU SZKÓŁ ELEKTRONICZNYCH
I GIMNAZJUM NR 3
W JELENIEJ GÓRZE**

ROK SZKOLNY 2016/17

Program Profilaktyczny Zespołu Szkół Elektronicznych i Gimnazjum nr 3 w Jeleniej Górze

Proponowany Program Profilaktyki stanowi uzupełnienie i jednocześnie integralną całość z Programem Wychowawczym Zespołu Szkół Elektronicznych i Gimnazjum nr 3 w Jeleniej Górze. Uwzględnia cele i zadania szkoły i ma za zadanie stworzyć optymalne warunki rozwoju uczniów naszej szkoły oraz promować zdrowy styl życia i chronić zdrowie uczniów.

Powstał w oparciu o szkolne zestawy programów nauczania, harmonizuje w szczególności z:

- przedmiotami nauczania
- ścieżkami edukacyjnymi
- tematyką lekcji wychowawczych
- zajęciami pozalekcyjnymi

Program ma charakter środowiskowy i obejmuje:

- środowisko szkolne uczniów
- nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi szkoły
- rodziców
- współpracę z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy dzieciom i uczniom

PODSTAWY PRAWNE:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.01.2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (*Dz. Nr 2001/61/624 z późn. zm.*).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31.01.2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (*Dz. Nr 26, poz. 226 z późn., zm.*).
3. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994r. (*Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.*).
4. Ustawa z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*Dz. Z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.*).
5. Ustawa z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (*tekst jednolity Dz.U. z 2011r. Nr 142 poz.1591 z późn. zm.*)
6. Ustawa z dnia 9.11.1955r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (*Dz. Z 1996r. Nr 10. Poz. 55 z późn. zm.*)

Cele ogólne:

Zadaniem Programu Profilaktycznego jest chronienie uczniów naszej szkoły przed uzależnieniami, eliminowanie czynników ryzyka, tworzenie zdrowych warunków rozwoju młodzieży oraz pobudzanie do podejmowania konstruktywnych postanowień, które zaktywizują własny system wartości, aby przeciwstawić się zachowaniom ryzykownym.

Cele szczegółowe:

- Stworzenie jednolitego i kompleksowego systemu oddziaływań profilaktycznych dla młodzieży (uczeń – nauczyciel – rodzic) – potrzeby rozwojowe uczniów i potrzeby środowiska.
- Pedagogizacja rodziców zmierzająca do wzbogacenia wiedzy pedagogicznej i psychologicznej dotyczącej problemów wychowawczych
- Diagnoza zachowań problemowych wśród uczniów, nauczycieli i rodziców (wewnątrzne mierzenie efektywności pracy wychowawczej szkoły)
- Wspieranie wychowania i nauczania wszędzie tam, gdzie pojawia się zagrożenia dla rozwoju uczniów.
- Wspieranie w sytuacjach trudnych.
- Wzmacnianie mocnych stron osobowego rozwoju.
- Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych.
- Budowanie poczucia własnej wartości.
- Wychowanie do wartości i podejmowania odpowiednich decyzji.
- Popieranie i zachęcanie do poszanowania praw człowieka bez względu na różnice rasy, płci, języka lub wyznania.
- Diagnoza problemów wychowawczych w Zespole Szkół Elektronicznych i Gimnazjum nr 3 w Jeleniej Górze

Program obejmuje następując zagadnienia, które zawarte są w Szkolnym Programie Wychowawczym:

1. Promocja zdrowego stylu życia i alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego.
2. Eliminowanie agresji i przemocy w szkole
3. Profilaktyka uzależnień
4. Realizacja obowiązku szkolnego
5. Stres

Szczegółowy plan realizacji działań profilaktyki

OBSZAR PROBLEMOWY – PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I ALTERNATYWNYCH SPOSOBÓW SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO

LP	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1.	Profilaktyka zdrowia	- badania przesiewowe	- wczesne wykrycie wad postawy	Klasy I G i T	- pielęgniarka	I semestr
2.	Profilaktyka wad wzroku	- badania wzroku przeprowadzone przez lekarzy specjalistów	- noszenie okularów korekcyjnych - polepszenie koncentracji i efektów w nauce	klasy I G	- pielęgniarka - Urząd Miasta Jelenia Góra, - IZO Jelenia Góra	I semestr
3.	Profilaktyka przeciwpróchnicza	- program „Twój piękny uśmiech”	- wczesne wykrywanie i leczenie	Klasy I G	- pielęgniarka	cały rok
4.	Profilaktyka wad postawy	- kierowanie uczniów na zajęcia korekcyjne do odpowiednich ośrodków - zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała przy pracy	- gimnastyka korekcyjna	Klasy I – III G Klasy I –II T	- pielęgniarka szkolna - nauczyciele	cały rok

5.	Dojrzewanie	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki - nauka badania piersi dla dziewcząt - zajęcia z uczniami na temat dbania o higienę osobistą w wieku dorastania w ramach programu „Po męsku o dojrzewaniu” 	<ul style="list-style-type: none"> - wczesne wykrycie nieprawidłowości i leczenie - znajomość podstawowych zasad dbałości o higienę 	<p>Klasy II G</p> <p>Klasy I T</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele WDŻ - pielęgniarka 	według rozkładu materiału
6.	Niedobór kwasu foliowego - przyczyna wad cewki moczowej	<ul style="list-style-type: none"> - prelekcje - ulotki - plakaty 	- upowszechnienie codziennego przyjmowania kwasu foliowego przez młode kobiety	<p>KLASY</p> <p>I, II, III T</p> <p>i III G</p>	- pielęgniarka	II semestr
7.	Zaburzenia odżywiania <ul style="list-style-type: none"> • Anoreksja • Bulimia • Otyłość – zagrożenie dla zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - prelekcje „Jak odżywiają się nastolatki”. - filmy - omówienie przyczyn otyłości - gimnastyka jako sposób na odchudzanie 	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie mechanizmów zachorowania na anoreksję lub bulimię - umiejętność zdrowego odchudzania - zwiększenie poczucia własnej wartości 	wszystkie klasy G i T	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - pielęgniarka - nauczyciel biologii - nauczyciel wf 	Cały rok
8.	Zdrowy styl życia	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty na temat zdrowego stylu życia - lekcje wychowawcze, pogadanki dotyczące 	- umiejętność właściwego wykorzystania czasu wolnego	wszystkie klasy G i T	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele w-f - nauczyciel - bibliotekarz 	według rozkładu

		<p>kultury korzystania z czasu wolnego</p> <p>- Program Trzymaj Formę</p> <p>- propagowanie czynnego odpoczynku poprzez turystykę (wycieczki piesze i rowerowe)</p>	- zapobieganie chorobom			
9.	Podnoszenie sprawności fizycznej	<p>- udział w rozgrywkach szkolnych i pozaszkolnych</p> <p>- zawody lekkoatletyczne dla klas I G</p>	- zdobywanie prestiżowych nagród w zawodach sportowych	KLASY I-III G i I – III T	- nauczyciele wf	Cały rok

OBSZAR PROBLEMOWY – AGRESJA SŁOWNNA I FIZYCZNA

LP	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1.	Integracja zespołu klasowego	<p>- kontrakt klasowy, który uwzględnić będzie zasady obowiązujące strony: nauczyciel – uczeń</p> <p>- zajęcia integracyjne w klasach I</p>	<p>- jasne, sprecyzowane zasady</p> <p>- dobrze współpracujący zespół klasowy</p>	klasy I G i T	<p>- wychowawcy klas</p> <p>- pedagog szkolny</p>	IX – XI 20011r.

		- sto pytań do... – uczniowie klas pierwszych poznają swoich nauczycieli				
2.	Zapoznanie uczniów z pojęciem kultury osobistej (od zasad higieny do świadomego odbioru kultury)	Godziny wychowawcze na temat: - czym charakteryzuje się człowiek kulturalny - kultura zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach - jak pomagać osobom niepełnosprawnym	uczeń nazywa i rozróżnia postawy uważane powszechnie za właściwe i niewłaściwe; dostrzega istotne różnice	wszystkie klasy G i T	nauczyciele wychowawcy klas pedagog szkolny	cały rok
3.	Sposób ubierania się jako komunikat : „kim jestem” (wpływ subkultur i grup nieformalnych na modę odzieżową).	Godziny wychowawcze na temat: - mój wygląd świadczy o mnie. - stroje na różne okazje, czyli między „imieninami cioci” a manifestowaniem siebie. Metoda: dyskusja tematyczna	uczeń zdaje sobie sprawę z faktu, że strój pełni rolę komunikatu i Świadczy (zwłaszcza w pewnych sytuacjach) o kulturze osobistej. Umiejętnie dyskutuje, wyraża swoje poglądy.	Wszystkie klasy G i T	nauczyciele wychowawcy klas	cały rok
4.	Wulgaryzmy jako sposób uzewnętrzniania negatywnych emocji	Godziny wychowawcze na temat: - nie ma złych emocji - uświadomienie	uczeń wie, że nie ma emocji złych i dobrych, bo wszystkie są potrzebne w bogatym świecie uczuć	Wszystkie klasy G i T	nauczyciele wychowawcy klas	cały rok

		właściwych sposobów rozładowania emocji Metoda : dyskusja tematyczna				
5.	Wulgaryzmy jako przejaw agresji i stresu	Godziny wychowawcze – przypomnienie mechanizmu powstawania agresji i stresu: - rola postawy asertywnej. Metoda: mini wykład	uczeń rozumie, że z agresją można sobie poradzić, przeciwdziałać jej i rozładować we właściwy sposób, a skutki stresu znacznie złagodzić	Wszystkie klasy G i T	nauczyciel wychowawca	cały rok
6.	Wpływ rodziny, grupy rówieśniczej i mediów na język ucznia.	Godziny wychowawcze na temat: - jak ludzie wyrażają emocje. Metoda: dyskusja tematyczna	uczeń spostrzega różnicę w sposobie wyrażania emocji w grupie rówieśniczej, na filmie akcji, w rodzinie i przez osoby uznawane powszechnie za autorytety.	Wszystkie klasy G i T	nauczyciel wychowawca	cały rok
7.	Trenowanie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją	Godziny wychowawcze na temat: - konstruktywnych metod wyrażania złości - reagowanie na agresję z otoczenia, krytykę Metoda: zajęcia warsztatowe	uczeń zna techniki radzenia sobie z własną i cudzą agresją	Wszystkie klasy G i T	-nauczyciel wychowawca we współpracy z pedagogiem szkolnym	cały rok

8.	Jak egzystować w środowisku szkolnym bez wulgaryzmów?	<ul style="list-style-type: none"> - podsumowanie dotychczasowej pracy wychowawczej (przypomnienie poprzednich zagadnień, ewaluacja) - rola eufemizmów w wyrażaniu uczuć negatywnych. - próba wyszukania własnych sposobów na zastąpienie wulgaryzmów innymi sformułowaniami. Metoda: mini dyskusja	uczeń wie, co to są eufemizmy, umie jej stosować w różnych sytuacjach	wszystkie klasy G i T	-nauczyciel wychowawca we współpracy z nauczycielem polonistą	cały rok
9.	Kształtowanie odpowiedzialności karnej i cywilnej młodzieży szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> - prelekcje z przedstawicielami Policji, - udział młodzieży w prawdziwych karnych sprawach sądowych 	Uczeń zna podstawowe normy społeczne, zna konsekwencje popełnienia czynów karalnych	Klasy I G i T	Pedagog szkolny	Wrzesień/ październik

OBSZAR PROBLEMOWY – UŻYWKI

(uzależnienie od czynności (oglądanie telewizji, gry komputerowe i substancji np. papierosy, narkotyki, sterydy itp.)

LP	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1.	Dostarczenie informacji o mechanizmach uzależnień i następstwach wczesnego picia alkoholu, zażywania narkotyków i palenia papierosów	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusje na godzinie wychowawczej - kształtowanie trzeźwych obyczajów poprzez dostarczenie asertywnych wzorców 	- uczeń zna realne konsekwencje wczesnego picia alkoholu, zażywania narkotyków i palenia papierosów, wie, że uzależnienia mogą też	Wszystkie klasy G i T, Rodzice uczniów gimnazjum i technikum	wychowawcy klas, nauczyciele biologii, pedagog szkolny,	cały rok

		<p>oraz ukazywanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty z terapeuta uzależnień w ramach programu „Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć” - warsztaty profilaktyczne wg programu „Unplugged” dla dwóch wybranych klas Gimnazjum 	dotyczyć różnych czynności, zdaje sobie sprawę z tego, że uzależnienie powodują szkody zdrowotne, emocjonalne, edukacyjne i prawne	Rada Pedagogiczna		
2.	Uczenie konstruktywnego odmawiania	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusje na godzinie wychowawczej, - zajęcia warsztatowe na temat skutecznego odmawiania - zebrania z rodzicami - spotkania z pedagogiem z Poradni Psych. – Pedagogicznej w Jeleniej Górze. 	uczeń zna techniki skutecznego odmawiania	Wszystkie klasy G i T	wychowawcy klas, pedagog szkolny,	cały rok
3.	Pomoc młodzieży z rodzin alkoholowych i narkomanów	<ul style="list-style-type: none"> - zgromadzenie informacji o rodzinach dysfunkcyjnych, - stały kontakt z PPP <p>Pomoc w rozwoju pozytywnego realistycznego obrazu siebie, swoich możliwości zdolności u młodego człowieka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązanie efektywnej współpracy z uczniem i rodzicem - efektywne radzenie sobie ucznia z sytuacjami trudnymi <p>Uczeń rozpoznaje wyraża i akceptuje uczucia, a także radzi sobie z</p>	Wszystkie klasy G i T	wychowawcy klas, pedagog szkolny, rodzice,	cały rok

		<ul style="list-style-type: none"> - umacnianie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez naprawę i ochronę więzi emocjonalnych, - zachęcanie rodziców do współpracy, - praca indywidualna z uczniem, - ukazanie potrzeby kontaktu z zaufaną dorosłą osobą w sytuacjach zagrożenia lub innych uzależnień 	<p>sytuacjami trudnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń i jego rodzina modyfikują niepożądane zachowania bez stosowania przemocy 			
4.	Zapoznanie ze skutkami ryzykownych zachowań	<p>Godziny wychowawcze dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapobiegania i zwalczania AIDS - Chorób przenoszonych drogą płciową 	uczeń zna konsekwencje podejmowania zachowań ryzykownych	Wszystkie klasy G i T	wychowawcy klas, nauczyciele biologii, pedagog szkolny,	cały rok

OBSZAR PROBLEMOWY – WAGARY

LP	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1.	Program przeciwdziałania wagarom	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie programu i procedur postępowania w sytuacjach nieprzestrzegania regulaminu szkolnego 	- sprawny przebieg informacji o uczniu wagarującym.	Wszystkie klasy G i T	wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagog szkolny, Dyrektor,	cały rok

		<p>przez uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z procedurami stosowanymi w pracy z uczniem wagarującym 				
2.	System poprawy ocen	<ul style="list-style-type: none"> - zapisy w PSO 	<ul style="list-style-type: none"> - korzystniejszy system poprawy ocen dla uczniów obecnych na sprawdzianach 	Wszystkie klasy G i T	<p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>	cały rok
3.	Współpraca z policją	<ul style="list-style-type: none"> - patrole służb na terenie przylegającym do szkoły - rozmowy dyscyplinujące z uczniami wagarującymi. - prelekcje z uczniami na temat bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> - informacja na temat uczniów wagarujących, - znajomość konsekwencji negatywnych w sytuacjach 	Wszystkie klasy G i T	<p>pedagog szkolny, wychowawcy</p>	cały rok
4.	Pedagogizacja rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania w czasie zebrań z rodzicami - warsztaty dla rodziców 2 wybranych klas wg programu „Unplugged”. 	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie zagrożeń - współpraca rodziców ze szkołą w przeciwdziałaniu absencji 	Wszystkie klasy G i T	<p>pedagog szkolny, wychowawcy</p>	na bieżąco
5.	Praca z młodzieżą	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z uczniami w czasie godzin wychowawczych o 	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie zagrożeń występujących podczas wagarów, 	Wszystkie klasy G i T	<p>wychowawcy</p>	cały rok

		charakterze profilaktycznym i wychowawczym.	- wyrobienie nawyku rezygnacji z wagarów			
6.	Rozwijanie zainteresowań	- koła zainteresowań - upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród uczniów	- skierowanie aktywności ucznia na „pozytywny tor” - Udział w Międzynarodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa	Wszystkie klasy G i T	nauczyciele	cały rok
7.	Poradnictwo zawodowe	- zajęcia z preorientacji zawodowej dla uczniów z doradcą zawodowym oraz psychologiem	- wyrobienie umiejętności podejmowania wyborów dalszego kształcenia.	Wszystkie klasy G i T	Prelegenci	cały rok
8.	Zaangażowanie uczniów w sprawy szkoły	- udział uczniów w przedsięwzięciach szkolnych - angażowanie młodzieży szkolnej w działalność Samorządu Uczniowskiego. - angażowanie uczniów w wolontariat, pomoc niepełnosprawnym.	- wyrobienie odpowiedzialności za sprawy szkolne -rozwijanie więzi ze szkołą, budowanie poczucia obowiązku społecznego względem dobra innych ludzi. - rozwój empatii i wrażliwości społecznej.	Wszystkie klasy G i T	Opiekun SU Pedagog wychowawcy	cały rok

OBSZAR PROBLEMOWY – STRES SZKOLNY

LP	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	OCZEKIWANE EFEKTY	ADRESACI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1.	Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem	- zajęcia edukacyjne wg programu edukacyjnego „Stres pod Kontrolą”. - cykliczne zajęcia dla uczniów III klas gimnazjum i maturzystów pt. „Jak poradzić sobie ze stresem przed ważnym egzaminem”.	- ukształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukowania napięcia emocjonalnego	Klasy III G i IV T	wychowawcy pedagog	II semestr
2.	Alternatywy	- tworzenie grup wsparcia (w miarę potrzeb).	- kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i kolegów	uczniowie z problemami	wychowawcy w porozumieniu z samorządem klasowym	cały rok
3.	Interwencja	- opieka i działania pedagoga szkolnego. - pomoc poradni.	- rozwiązywanie konkretnych problemów	uczniowie z problemami	nauczyciel wychowawca pedagog	cały rok

Zatwierdzam do realizacji

Mirosław Ciesielski

Ewaluacja programu profilaktyki

Przebieg pracy profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów i innych obserwatorów służą dalszemu doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można się spodziewać, gdy ewaluacji programu dokonuje się na podstawie systematycznych obserwacji procesu profilaktycznego.

Sposoby i środki ewaluacji:

- Obserwacja zachowania uczniów
- Obserwacja postępów w nauce i zachowaniu
- Udział uczniów w konkursach i osiągnięcia przez nich wyniki
- Frekwencja na zajęciach szkolnych
- Udział w zajęciach pozalekcyjnych
- Ocena samopoczucia uczniów w szkole
- Ocena pracy profilaktycznej

Narzędzia ewaluacji:

- Ankieta
- Obserwacja
- Analiza dokumentacji szkolnej
- Rozmowa
- Wywiad

PROGRAM PROFILAKTYKI BĘDZIE PODLEGAŁ EWENTUALNEMU UZUPEŁNIENIU PO ZAKOŃCZENIU KAŻDEGO ROKU SZKOLNEGO

ORAZ PO KONSULTACJACH Z RADĄ PEDAGOGICZNĄ, RODZICAMI I UCZNIAMI.